

DIA MUNDIAL DE LA SALUT MENTAL

Innovació en l'atenció en salut mental comunitària dels infants i adolescents en crisi

Cap a un model més biopsicosocial amb nous perfils professionals

Juan Úbeda Gómez,
psicòleg clínic i cap
de servei CSMIJ
l'Hospitalet Nord

L'atenció a la salut mental comunitària pren més rellevància després de mesos d'escoltar com els serveis de salut mental públics estan més col·lapsats del que ja estaven abans. Després del confinament i de totes les restriccions socials que s'han viscut (grups bombolla, mascaretes, reducció d'activitats comunitàries com les propostes dels esports o centres oberts) la salut mental de la infància i l'adolescència ha començat a cridar. Les llistes d'espera augmentaven o no hi havia suficients llits disponibles a l'hospital pels usuaris que havien d'ingressar.

La pandèmia no només ha destapat molts problemes mentals que abans estaven encoberts, també ha agreujat situacions socials que suposen clarament un risc per a desenvolupar un trastorn mental.

EQUIP DE CRISI Hospitalet Nord

Durant aquests dos anys de pandèmia hem vist com la pobresa augmenta als barris que atensem. Infants i adolescents han hagut de viure amb pares deprimits per la manca de perspectives laborals. En altres casos han estat convivint amb situacions de violència a casa, amb tot l'impacte negatiu que això genera en l'àmbit mental. L'Equip del **Centre de Salut Mental i Juvenil (CSMIJ) de la Fundació Orienta de l'Hospitalet de Llobregat** atén un perfil poblacional amb molta vulnerabilitat social i hem vist com les temptatives de suïcidi han

crescut de manera dramàtica l'últim any, la majoria amb factors de risc social associats.

Des del Departament de Salut de la Generalitat s'han posat en marxa des del mes de juny els Programes d'atenció a la crisi infantil i juvenil. El CSMIJ de la Fundació Orienta de l'Hospitalet ha estat un dels escollits per la implantació del primer programa pilot del territori. Aquest programa compta amb dues figures noves per als recursos comunitaris de salut mental, la figura de l'educador social i del terapeuta ocupacional, que participen també dins de l'activitat assistencial del CSMIJ fora del programa. El programa compta a més amb

EQUIP DE CRISI Hospitalet Sud

la figura del psicòleg clínic, psiquiatre, infermera i treballador social.

Aquest programa neix des de la necessitat que els dispositius de salut mental s'apropin més a la realitat dels menors d'edat que es troben en una crisi de salut mental greu. Això permet fer intervencions multidisciplinàries intensives en els moments més vulnerables dels infants i adolescents amb una psicopatologia de gravetat.

Si un adolescent s'ha quedat tancat a casa des del confinament amb un ús abusiu de les noves tecnologies i a més rebutja assistir a l'escola, des d'aquest programa podem atendre aquesta crisi amb la possibilitat de fer-lo a domicili. Això pot facilitar desbloquejar aquestes dinàmiques posant en marxa els recur-

sos necessaris, vincular-se amb la xarxa comunitària i afavorir la tornada a l'escola. De la mateixa manera, els menors amb trastorns alimentaris o amb trastorn de l'espectre de l'autisme poden beneficiar-se en els moments més crítics de la seva malaltia d'una intervenció al seu mitjà familiar natural.

Tot i que sempre es parla d'entendre la salut des d'un model biopsicosocial, en la pràctica ha estat un model més biopsicològic. Aquest nou programa afegeix l'èmfasi necessari a l'àrea social per afavorir una completa recuperació dels usuaris. A més facilita els canvis a l'entorn més proper de l'usuari. La incorporació de nous programes com aquests ens permeten tenir noves eines d'intervenció comunitària pels professionals dels equips que treballem per "ajudar a créixer" amb salut mental.

Treballem per
ajudar a créixer
amb salut mental

Entendre la salut
des d'un model
biopsicosocial més
del biopsicològic